

Stellingwerf

ogen niet afdoende zullen blijken te zijn? Is quotering dan de volgende stap? Waarom wordt deze maatregel wel in het onderwijs voorgesteld en niet in andere geledingen van de samenleving? Met andere woorden, waarom zien wij op dit terrein toch zo'n sturende overheid? Naar mijn vaste overtuiging is aan deze overheidsbemoedienissen wel een begin, maar geen eind. Wij zouden toch moeten leren van de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen. Die wet laat zien dat evenredige vertegenwoordiging zich niet laat afdwingen.

Ik was benieuwd naar het oordeel van de VVD-fractie. De liberale stroming heeft immers altijd gestreefd naar een sobere overheid en naar een zeer terughoudende overheidsinvloed in particuliere c.q. maatschappelijke verbanden, zeker op die terreinen waar het aankomt op zorgvuldig en subtiel onderscheiden. De liberale overheidsvisie spoort mijns inziens niet met de geest van dit voorstel. In dat opzicht ben ik wat teleurgesteld in de reactie van de heer Cornielje. Ik hoop dat hij uiteindelijk een ontheffingsmogelijkheid wil creëren om op z'n minst dat evenwicht dat hij zelf aangaf ± er is sprake van gelijkwaardigheid van grondrechten ± nog enigszins vorm te kunnen geven.

De heer **Cornielje** (VVD): Mijnheer de voorzitter! Het liberalisme is ook een emancipatiefilosofie.

De heer **Stellingwerf** (RPF): Dat ontken ik ook niet. Ik denk dat met een ontheffingsmogelijkheid ten volle vanuit uw optiek aan die emancipatiegedachte vorm kan worden gegeven. Het recht op die opvatting betwist ik u helemaal niet. Ik vraag alleen om evenwicht van de grondbeginselen, waarvan u eerder zelf heeft gezegd dat die gelijkwaardig zijn.

Dit wetsvoorstel heeft alles te maken met de inrichtingsvrijheid van scholen. De rapportageverplichting is weliswaar een zogenaamde lichte vorm van voorschrift, maar dat neemt niet weg dat het streven naar meer vrouwelijke schoolleiders een bekostigingsvoorwaarde lijkt te worden. Ik zeg "lijkt". In de schriftelijke voorbereiding heb ik gevraagd wat er gebeurt met scholen die aangeven niet aan dit overheidsstreven te kunnen meewerken; scholen die wellicht nog zouden

kunnen voldoen aan de rapportageplicht, maar op grond van grondslag zouden moeten streven naar nul vrouwelijke schoolleiders en dat uiteraard ook motiveren. In haar antwoord zegt de staatssecretaris dat zij niet uitsluit dat de bekostiging geheel of gedeeltelijk wordt ingehouden, omdat de nulloptie niet conform de letter en de geest van dit wetsvoorstel is, aldus de nota naar aanleiding van het verslag. Wij nemen met zorg kennis van deze opvatting. Naar mijn overtuiging is er kritiek te oefenen op de letter en de geest van deze wet, als die blijft zoals ze nu is. Hoe wij ook denken over de schoolbesturen die zo'n ontheffing aanvragen, de aanwezigheid van zulk soort scholen, die een nulloptie nastreven, is wel een realiteit waar de overheid rekening mee heeft te houden. Er moeten wel zeer zwaarwegende argumenten zijn om de door de staatssecretaris aangegeven koers in te slaan. Die zwaarwegende argumenten waren er in het verleden in ieder geval niet en zijn er naar mijn mening ook nu niet. Wat gebeurt er straks met een reformatorische, islamitische of joodse school die in het licht van haar grondslag geen ruimte ziet om een vrouw als leidinggevende te benoemen?

Voorzitter! De staatssecretaris wil dat mannen en vrouwen een gelijkwaardige positie in het onderwijs bekleden en spreekt over het socialisatiemotief. Vandaar dat zij met dit voorstel komt. Dat zij vooralsnog geen compassie toont met bezwaarde scholen is zorgelijk en doet geen recht aan de door ons gekoesterde inrichtingsvrijheid.

Mevrouw **Van Vliet** (D66): Kan de ontheffing in uw visie per school worden verleend? Is het mogelijk dat de ene protestants-christelijke school geen ontheffing vraagt en de andere wel? Of gaat het gelijk om de hele richting?

De heer **Stellingwerf** (RPF): Ik denk dat het om een zeer klein deel van de Nederlandse samenleving gaat. Zelf heb ik geen principiële bezwaren tegen een schoolleiding die voor 100% uit vrouwen bestaat. Het gaat mij om het verplichtende karakter van deze regeling.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): De heer Stellingwerf heeft geen bezwaar tegen vrouwen op leidinggevende

posities, maar wel tegen het feit dat de overheid regulerend optreedt. Zijn fractie heeft vanmiddag geen bezwaar aangetekend tegen het toekennen van een recht aan werknemers om in een arbeidsverhouding terug te keren naar een part-time functie. Dat is ook regulerend ingrijpen door de overheid. Waarom heeft de heer Stellingwerf daar nu wel bezwaar tegen?

De heer **Stellingwerf** (RPF): Mijn betoog gaat uit van het wetsvoorstel dat er ligt. Wij hebben niet als enige fractie een amendement ingediend. Als de amendementen worden aangenomen, heb ik geen bezwaar meer tegen het wetsvoorstel. Ik heb echter de angst dat de amendementen niet op een meerderheid kunnen rekenen.

Voorzitter! Het is niet te begrijpen dat in de wet geen ontheffingsbepaling is opgenomen, zoals wij bij amendement hebben voorgesteld. Ons amendement behoeft niet als ideaal te worden getypeerd, maar er blijft tenminste een uitzondering mogelijk op de door de wet beperkte vrijheid. Met die uitzonderingsbepaling is aangesloten op de formuleringen die zijn gehanteerd in de medezeggenschapswet. Een gelijkwaardige behandeling van man en vrouw is goed, maar daarvoor is respectering van de grondwettelijk gegarandeerde vrijheid van inrichting wat ons betreft wel de voorwaarde.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: Morgenmiddag zal, nadat eerst een twee-minutendebatte heeft plaatsgevonden, de behandeling van dit wetsvoorstel worden voortgezet.

Sluiting 22.57 uur

□

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter ter zake gedane voorstellen:

1. drie koninklijke boodschappen, ten geleide van de volgende voorstellen van (rijks)wet:

Het opnieuw vaststellen van de Wet melding zeggenschap in ter beurse genoteerde vennootschappen in verband met het verbeteren van de werking van deze wet (Wet

Lijst van ingekomen stukken

melding zeggenschap in ter beurse genoteerde vennootschappen 1996) (24626);

Instelling van een vast college van advies op het terrein van de maatschappelijke ontwikkeling (Wet op de Raad voor maatschappelijke ontwikkeling) (24628);

Wijziging van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (de maatstaf voor de duur van het recht op uitkering en enige andere onderwerpen) (24632).

Deze koninklijke boodschappen, met de erbij behorende stukken, zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. een brief van de Directeur van het Kabinet der Koningin, met de mededeling, dat hare Majesteit de haar door de Staten-Generaal toegezonden voorstellen van (rijks)wet, gedrukt onder de nummers 21195, 24400-IXA, 24400-IXB, 24265, 23179, 24296, 24400-II, 24303, 24304, 24318, 23960, 24295, 24297, 24400-I, 24400-III, 23002, 24146, 23400-G, 23741, 24018, 24316, 23900-E, 24204, 24314, 24400-C, 23632, 24522, 24315, 24400-D, 24524, 24526, 24528, 24536, 23633, 24041, 24527, 24531, 24266, 24534, 24535, 24484, 24176, 24309, 24400-XIV, 24313, 24400-B, 24307, 24312, 24532, 24520, 24400-XII, 24400-A, 24301, 24541, 24400-VII, 24518, 24530, 24533, 24523, 23944, 24519, 24521, 24439, 24272, 24092, 24529, 24538, 24306, 24539, 24400-XI, 24055 en 24168, heeft goedgekeurd.

De voorzitter stelt voor, deze brief voor kennisgeving aan te nemen;

3. een brief van de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-generaal, met de mededeling, dat zij in haar vergadering van 12 maart 1996 het haar door de Tweede Kamer toegezonden voorstel van wet, gedrukt onder nummer 24078, heeft aangenomen.

De voorzitter stelt voor, deze brief voor kennisgeving aan te nemen;

4. de volgende brieven:

een, van de ministers van Financiën en van Binnenlandse Zaken, over dekking van schade ten gevolge van rampen (24640);

een, van de minister van Defensie, over anti-personeelmijnen (24292, nr. 4);

een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, over Corridors tussen de regio's Amsterdam, Almere en 't Gooi (CRAAG) (24400-XII, nr. 46);

een, van de staatssecretaris van Economische Zaken, over de Noordkop van Noord-Holland (uitvoering motie nr. 5) (24060, nr. 7);

een, van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, ten geleide van de agenda voor de vergadering van de ministers van landbouw van de EU (21501-16, nr. 131);

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, inzake informatietechnologie in de zorgsector (24629);

een, van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de minister van Binnenlandse Zaken, over de politieke jongerenorganisaties (24400-XVI, nr. 75);

een, van de Algemene Rekenkamer, inzake aanbeveling voor een lid van de Algemene Rekenkamer (24633);

een, van het lid M.B. Vos, over duurzaam geproduceerd hout (23982, nr. 10).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

5. een brief van de secretaris-generaal van het Europees Parlement, ten geleide van een aantal resoluties.

Deze brief ligt op de griffie ter inzage;

6. de volgende brieven:

een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van een aantal voortgangsrapportages van drie projectgroepen die in 1993 in het kader van het interdepartementale emancipatiebeleid zijn ingesteld;

een, van de minister en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het Startdocument Regiegroep Samenwerking Werk en Inkomen (SWI) aan parlement;

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over het conflict bij het College van Toezicht Sociale Verzekeringen.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies ter afdoening en niet te drukken;

7. de volgende brieven:

een, van A.N. K&hne, over militaire vliegtuigen;

een, van C. Reese, over de democratie in Nederland.

Deze brieven liggen op de griffie ter inzage. Kopie is gezonden aan de betrokken commissies.